

Examen 2009/10-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	13/01/2010	11:15

Ì05.056Â13Â01Â10ÂEX+Î
05.056 13 01 10 EX

Enganxeu en aquest espai una etiqueta identificativa
amb el vostre codi personal
Examen

Fitxa tècnica de l'examen

- Comprova que el codi i el nom de l'assignatura corresponen a l'assignatura en la qual estàs matriculat.
- Només has d'enganxar una etiqueta d'estudiant a l'espai corresponent d'aquest full.
- No es poden adjuntar fulls addicionals.
- No es pot realitzar la prova en llapis ni en retolador gruixut.
- Temps total: 2 h.
- En cas que els estudiants puguin consultar algun material durant l'examen, quin o quins materials poden consultar?
No es pot consultar cap material
- **Valor de cada pregunta:** Problema 1: 30%; problema 2: 20%; problema 3: 20%; problema 4: 20%; problema 5: 10%
- En cas que hi hagi preguntes tipus test: Descompten les respostes errònies? NO Quant?
- Indicacions específiques per a la realització d'aquest examen:

Enunciats

Examen 2009/10-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	13/01/2010	11:15

Problema 1

a) Formalitzeu utilitzant la lògica d'enunciats les frases següents. Utilitzeu els àtoms proposats.

- 1) Si especulo amb els diners dels altres o amago els comptes no sóc honrat.
 $E \vee A \rightarrow \neg H$
- 2) Quan sospito d'un delicte ho denuncio.
 $S \rightarrow D$
- 3) Només sóc honrat si quan sospito d'un delicte ho denuncio.
 $H \rightarrow (S \rightarrow D) \quad \text{o} \quad \neg(S \rightarrow D) \rightarrow \neg H$
- 4) Si sospito d'un delicte, o no ho denuncio o sóc honrat, però no les dues coses al mateix temps.
 $S \rightarrow (\neg D \vee H) \wedge \neg(\neg D \wedge H)$

Àtoms:

- E: Especulo amb els diners dels altres
- A: Amago els comptes
- H: Sóc honrat
- S: Sospito d'un delicte
- D: Ho denuncio

b) Formalitzeu utilitzant la lògica de predicats les frases següents. Utilitzeu els predicats proposats.

- 1) En Bernat és un assalariat i cobra un sou alt.
 $A(b) \wedge C(b)$
- 2) Si un assalariat no cobra un sou alt llavors cap banc li concedeix una hipoteca i ha de viure de lloguer.
 $\forall x[A(x) \wedge \neg C(x) \rightarrow \neg \exists y[B(y) \wedge H(y,x)] \wedge L(x)]$
- 3) Hi ha bancs que no concedeixen cap hipoteca a cap assalariat.
 $\exists x[B(x) \wedge \neg \exists y[A(y) \wedge H(x,y)]]$
- 4) Si ets assalariat, cal cobrar un sou alt perquè els bancs et concedeixin una hipoteca.
 $\forall x[A(x) \rightarrow \forall y[B(y) \wedge H(y,x) \rightarrow C(x)]]$

Domini: un conjunt no buit

Predicats:

- A(x): x és un assalariat
- C(x): x cobra un sou alt
- B(x): x és un banc
- H(x,y): x concedeix una hipoteca a y
- L(x): x viu de lloguer

Constants:

- b: en Bernat

Problema 2

Examen 2009/10-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	13/01/2010	11:15

Demostreu, utilitzant la deducció natural, que el següent raonament és correcte. Utilitzeu només les 9 regles bàsiques (és a dir, no utilitzeu ni regles derivades ni equivalents deductius).

$P \wedge Q \rightarrow R \vee S, Q \rightarrow \neg S \therefore P \rightarrow (Q \rightarrow R)$

1	$P \wedge Q \rightarrow R \vee S$		P
2	$Q \rightarrow \neg S$		P
3		P	H
4		Q	H
5		$P \wedge Q$	$I \wedge 3, 4$
6		$R \vee S$	$E \rightarrow 1, 5$
7		$\neg S$	$E \rightarrow 2, 4$
8		S	H
9		$\neg R$	H
10		S	$It 8$
11		$\neg S$	$It 7$
12		$\neg \neg R$	$I \neg 9, 10, 11$
13		R	$E \neg 12$
14		R	H
15		R	$It 14$
16		R	$E \vee 6, 13, 15$
17		$Q \rightarrow R$	$I \rightarrow 4, 16$
18	$P \rightarrow (Q \rightarrow R)$		$I \rightarrow 3, 17$

Problema 3

Indiqueu aplicant resolució si el següent raonament és vàlid, indiqueu també si les premisses són consistents.

$S \wedge P \rightarrow R, S \rightarrow M \wedge R, S \rightarrow M \vee R, R \rightarrow P, \neg M \rightarrow P, M \rightarrow R \vee S \therefore \neg S \wedge \neg P$

Cerquem les FNC:

1a Premissa:

$S \wedge P \rightarrow R$

$\neg(S \wedge P) \vee R$

$\neg S \vee \neg P \vee R$

FNC($S \wedge P \rightarrow R$) = ($\neg S \vee \neg P \vee R$)

2a Premissa:

$S \rightarrow M \wedge R$

$\neg S \vee (M \wedge R)$

$(\neg S \vee M) \wedge (\neg S \vee R)$

Examen 2009/10-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	13/01/2010	11:15

$$\text{FNC}(S \rightarrow M \wedge R) = (\neg S \vee M) \wedge (\neg S \vee R)$$

3a Premissa:

$$S \rightarrow M \vee R$$

$$\neg S \vee M \vee R$$

$$\text{FNC}(S \rightarrow M \vee R) = (\neg S \vee M \vee R)$$

4a Premissa:

$$R \rightarrow P$$

$$\neg R \vee P$$

$$\text{FNC}(R \rightarrow P) = (\neg R \vee P)$$

5a Premissa:

$$\neg M \rightarrow P$$

$$\neg \neg M \vee P$$

$$M \vee P$$

$$\text{FNC}(\neg M \rightarrow P) = (M \vee P)$$

6a Premissa:

$$M \rightarrow R \vee S$$

$$\neg M \vee R \vee S$$

$$\text{FNC}(M \rightarrow R \vee S) = (\neg M \vee R \vee S)$$

Negació de la conclusió

conclusió

$$\neg S \wedge \neg P$$

negació

$$\neg (\neg S \wedge \neg P)$$

$$S \vee P$$

$$\text{FNC}(\neg (\neg S \wedge \neg P)) = (S \vee P)$$

El conjunt de clàusules obtingudes és (en negreta el conjunt de suport):

$$\{\neg S \vee \neg P \vee R, \neg S \vee M, \neg S \vee R, \neg S \vee M \vee R, \neg R \vee P, M \vee P, \neg M \vee R \vee S, \mathbf{S \vee P}\}$$

Podem subsumir $\neg S \vee \neg P \vee R$ amb $\neg S \vee R$ i $\neg S \vee M \vee R$ amb $\neg S \vee R$. Quedant el conjunt:

$$\{\neg S \vee M, \neg S \vee R, \neg R \vee P, M \vee P, \neg M \vee R \vee S, S \vee P\}$$

Pel literal pur com no hi ha $\neg P$ podem treure les clàusules que contenen P:

$$\neg R \vee P, M \vee P, \mathbf{S \vee P}$$

$$\{\neg S \vee M, \neg S \vee R, \neg M \vee R \vee S\}$$

Pel literal pur com no hi ha $\neg R$ podem treure les clàusules que contenen R:

$$\neg S \vee R, \neg M \vee R \vee S$$

$$\{\neg S \vee M\}$$

D'on es pot concloure que no podem arribar a la clàusula buida i per tant podem afirmar que el raonament no és vàlid.

Si el raonament no és vàlid podem afirmar que les premisses no són inconsistents.

Examen 2009/10-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	13/01/2010	11:15

Problema 4

El següent raonament és vàlid. Demostreu-ho utilitzant el mètode de resolució.

$\exists y \forall x [\neg R(y) \rightarrow P(y, x)]$
 $\exists x [\forall y \neg P(y, x) \wedge \forall z Q(x, z)]$
 $\forall x \forall y \forall z [\neg Q(x, z) \rightarrow \neg R(y) \wedge T(x)]$
 $\therefore \forall x \exists y [Q(x, y) \wedge R(y)]$

FNS - $\exists y \forall x [\neg R(y) \rightarrow P(x, y)]$

$\exists y \forall x [\neg \neg R(y) \vee P(y, x)]$
 $\exists y \forall x [R(y) \vee P(y, x)]$
 $\forall x [R(a) \vee P(a, x)]$

FNS[$\exists y \forall x [\neg R(y) \rightarrow P(x, y)]$] = $\forall x [R(a) \vee P(a, x)]$
 Clàusules: $R(a) \vee P(a, x)$

FNS - $\exists x [\forall y \neg P(y, x) \wedge \forall z Q(x, z)]$

$\forall y \neg P(y, b) \wedge \forall z Q(b, z)$
 $\forall y \forall z [\neg P(y, b) \wedge Q(b, z)]$

FNS[$\exists x [\forall y \neg P(y, x) \wedge \forall z Q(x, z)]$] = $\forall y \forall z [\neg P(y, b) \wedge Q(b, z)]$
 Clàusules: $\neg P(y, b), Q(b, z)$

FNS - $\forall x \forall y \forall z [\neg Q(x, z) \rightarrow \neg R(y) \wedge T(x)]$

$\forall x \forall y \forall z [\neg \neg Q(x, z) \vee (\neg R(y) \wedge T(x))]$
 $\forall x \forall y \forall z [Q(x, z) \vee (\neg R(y) \wedge T(x))]$
 $\forall x \forall y \forall z [(Q(x, z) \vee \neg R(y)) \wedge (Q(x, z) \vee T(x))]$

FNS[$\forall x \forall y \forall z [\neg Q(x, z) \rightarrow \neg R(y) \wedge T(x)]$] = $\forall x \forall y \forall z [(Q(x, z) \vee \neg R(y)) \wedge (Q(x, z) \vee T(x))]$
 Clàusules: $Q(x, z) \vee \neg R(y), Q(x, z) \vee T(x)$

FNS - $\neg \forall x \exists y [Q(x, y) \wedge R(y)]$

$\exists x \neg \exists y [Q(x, y) \wedge R(y)]$
 $\exists x \forall y \neg [Q(x, y) \wedge R(y)]$
 $\exists x \forall y [\neg Q(x, y) \vee \neg R(y)]$
 $\forall y [\neg Q(c, y) \vee \neg R(y)]$

FNS[$\neg \forall x \exists y [Q(x, y) \wedge R(y)]$] = $\forall y [\neg Q(c, y) \vee \neg R(y)]$
 Clàusules: $\neg Q(c, y) \vee \neg R(y)$

Conjunt de clàusules: $\{R(a) \vee P(a, x), \neg P(y, b), Q(b, z), Q(x, z) \vee \neg R(y), Q(x, z) \vee T(x), \neg Q(c, y) \vee \neg R(y)\}$
Conjunt de suport: $\{\neg Q(c, y) \vee \neg R(y)\}$

Clàusules troncats	Clàusules laterals	Substitucions
$\neg Q(c, y) \vee \neg R(y)$ $\neg Q(c, a) \vee \neg R(a)$	$R(a) \vee P(a, x)$	Substituïm y per a
$\neg Q(c, a) \vee P(a, x)$	$\neg P(y, b)$	Substituïm x per b

Examen 2009/10-1

Assignatura	Codi	Data	Hora inici
Lògica	05.056	13/01/2010	11:15

$\neg Q(c,a) \vee P(a,b)$	$\neg P(a,b)$	Substituïm y per a
$\neg Q(c,a)$	$Q(x,z) \vee \neg R(t)$ $Q(c,a) \vee \neg R(t)$	Substituïm x per c Substituïm z per a
$\neg R(t)$ $\neg R(a)$	$R(a) \vee P(a,x)$	Substituïm t per a
$P(a,x)$ $P(a,b)$	$\neg P(z,b)$ $\neg P(a,b)$	Substituïm x per b Substituïm z per a
$\square$		

Queda demostrat que el raonament és vàlid.

Problema 5

Quina de les següents interpretacions és un contraexemple del raonament? Raona la teva resposta.

$$\exists x[G(a,x) \wedge \neg H(x)], \exists x[H(x) \rightarrow \forall y G(x,y)] \therefore \forall x \exists y G(x,y)$$

- a) $\langle \{1, 2\}, \{H(1)=F, H(2)=V, G(1,1)=V, G(1,2)=V, G(2,1)=V, G(2,2)=V\}, \{a=1\} \rangle$
- b) $\langle \{1, 2\}, \{H(1)=V, H(2)=F, G(1,1)=V, G(1,2)=V, G(2,1)=F, G(2,2)=F\}, \{a=1\} \rangle$
- c) $\langle \{1, 2\}, \{H(1)=V, H(2)=F, G(1,1)=V, G(1,2)=V, G(2,1)=F, G(2,2)=V\}, \{a=1\} \rangle$
- d) $\langle \{1, 2\}, \{H(1)=V, H(2)=F, G(1,1)=V, G(1,2)=V, G(2,1)=V, G(2,2)=F\}, \{a=1\} \rangle$

Premissa 1:

$$\exists x[G(a,x) \wedge \neg H(x)] = [G(1,1) \wedge \neg H(1)] \vee [G(1,2) \wedge \neg H(2)]$$

Premissa 2:

$$\exists x[H(x) \rightarrow \forall y G(x,y)] = [H(1) \rightarrow G(1,1) \wedge G(1,2)] \vee [H(2) \rightarrow G(2,1) \wedge G(2,2)]$$

Conclusió:

$$\forall x \exists y G(x,y) = [\exists y G(1,y)] \wedge [\exists y G(2,y)] = [G(1,1) \vee G(1,2)] \wedge [G(2,1) \vee G(2,2)]$$

H(1)	H(2)	G(1,1)	G(1,2)	G(2,1)	G(2,2)	Premissa 1	Premissa 2	Conclusió	
F	V	V	V	V	V	V	V	V	
V	F	V	V	F	F	V	V	F	Contraex.
V	F	V	V	F	V	V	V	V	
V	F	V	V	V	F	V	V	V	